

WAT DOET BELGIË MET IS-VROUWEN EN HUN KINDEREN?

| Tatiana Wielandt. © vrt

'Aanmodderen met foreign fighters zal veiligheid in gedrang brengen'

Het wordt niet met zoveel woorden gezegd, maar het komt er wel op neer: de Belgische overheid wil IS-strijders, hun echtgenotes en kinderen niet terughalen uit Syrië. 'Al zeker voor de kinderen is zo'n houding onbegrijpelijk', zegt terreurexperte Bibi van Ginkel.

LOTTE ALSTEENS

Tatiana Wielandt (25) en Bouchra Abouallal (25) werden vanmiddag veroordeeld tot een maximumstraf van vijf jaar cel en 6.000 euro boete voor hun deelname aan de activiteiten van een terroristische groep. Bij verstek, want de vrouwen zitten met hun jonge kinderen - één tot vijf jaar - in Syrië. Dat bleek [gisteren](#) uit een reportage van VRT-journalist Rudi Vranckx. Die sprak de twee in een tent in het vluchtelingenkamp van Al-Hol. Ze zeggen bereid te zijn om in België hun straf uit te zitten. 'Al krijgen we 20 jaar', merkte Abouallal op. 'Zolang mijn kinderen veilig zijn en naar school kunnen gaan, maakt me dat niet uit,' vulde Wielandt aan.

Advocaat Walter Damen, die voor beide vrouwen optreedt, zei vandaag voor de rechtbank dat hij hoopt 'dat de autoriteiten er alles aan zullen doen om hen terug te halen. Ze zijn bereid om hun verantwoordelijkheid op te nemen.'

België doet meer dan andere landen

Het is zeer de vraag of dat zal gebeuren. België heeft geen terughaalbeleid. 'Onze overheid heeft wel al een standpunt ingenomen over kinderen, wat meer is dan de meeste andere landen', zegt professor emeritus Rik Coolsaet van het Egmont Instituut. Hij verwijst daarmee naar de regeling voor kinderen jonger dan tien, die de regering eind december uitgedokterd heeft. Kleine kinderen hebben, na een DNA-test die hun Belgische afkomst bewijst, 'automatisch het recht om naar hier te komen', zei minister van Justitie Koen Geens (CD&V) daarover.

Maar wat betekent dat concreet voor de vijf kinderen van Wielandt en Abouallal? En voor de moeders zelf? Voorlopig weinig. Pas als de vrouwen en hun kroost zouden aankloppen bij de Belgische ambassade in Turkije, zou onze overheid in actie schieten. Want met Turkije heeft België afspraken gemaakt. Afspraken met de Koerden, die het gebied in Syrië controleren waar Wielandt en Abouallal zich bevinden, zijn er niet.

Geen hulp na het vuile werk

'Wij hebben IS verslagen. Maar elk land moet zijn verantwoordelijkheid nemen en zijn burgers in eigen land berechten', zei Abdelkarim Saroxan, het hoofd van Buitenlandse Zaken van de Koerden, in een interview met Vranckx. Volgens Saroxan hebben Rusland en Indonesië wel al burgers teruggenomen, en zijn er gesprekken met Canada en Denemarken. Maar alle andere landen laten zich niet horen.

'De Koerden hebben het vuile werk opgeknapt en vragen nu om hulp, die ze niet krijgen. Buitenlands beleid kan heel cynisch zijn', aldus Coolsaet. 'Niemand wil *foreign fighters* – waartoe de vrouwen worden gerekend – terug.'

'Het vergt heel wat inspanningen, zowel financieel als institutioneel, om in de nodige begeleiding te voorzien voor terugkeerders. Ze volgen een deradicaliseringstraject waarvan we niet eens weten of het werkt. Ook kinderen moeten worden begeleid, of opgevangen in pleeggezinnen. Momenteel worden twee minderjarigen in Vlaanderen en vijf in Franstalig België begeleid, terwijl er volgens de laatste cijfers nog 123 Belgische kinderen in Syrië en Irak zitten. Dan weet je dat je voor een zware inspanning staat.'

De bevolking is geen vragende partij

| Bibi van Ginkel © rr

‘Politici denken aan wat het beste scoort bij het publiek’, zegt Bibi van Ginkel, Nederlandse terreurexpert aan het Instituut Clingendael in Den Haag. ‘Ethisch is dit een moeilijke kwestie. De houding “we zijn ze liever kwijt” is al bedenkelijk wanneer het over volwassenen gaat, maar is al helemaal onbegrijpelijk wanneer je het over kinderen hebt. Het is niet voor niets dat Unicef zich druk maakt over de situatie.’

‘Maar je kan pas voor beweging zorgen bij de politici wanneer er vanuit de bevolking een vraag komt om dit op te lossen. En dat is nu net wat er niet gebeurt, de huidige houding valt dus in goede aarde.’

‘Nochtans zal er een beleid nodig zijn’, stelt Coolsaet. ‘De Koerden zullen niet eeuwig inspanningen leveren, zoals eten geven en kampen organiseren. Uiteindelijk zullen zowel vluchtelingenkampen als gevangenissen opengesteld worden en zal al wie daar leefde naar Turkije trekken of onder de radar verdwijnen. En dan zijn we ze écht kwijt. Blijven we aanmodderen, dan zal dat onze veiligheidssituatie nog meer in het gedrang brengen. Het is beter om ze nu georganiseerd terug te halen.’

Met het Rode Kruis naar Turkije

Dat terughalen hoeft praktisch niet zo’n probleem te zijn, zelfs al is het gebied in het noorden van Syrië wettelijk gezien een ‘grijze zone’, aldus Coolsaet. ‘Het Rode Kruis heeft toegang tot de vluchtelingenkampen. Het kan de Belgen identificeren en begeleiden naar de grens met Turkije, in samenspraak met onze overheid, die de verdere terugkeer opvolgt.’

Vranckx vond overigens nog meerdere Belgische ‘IS-vrouwen’ in het vluchtelingenkamp van Al-Roj, in het uiterste noordoosten van Syrië. Ook zij geven aan dat ze terug willen, in de eerste plaats voor de kinderen.